

Heerlen

raadsinformatiebrieven

Heerlen,
27 augustus 2024

Documentnummer
138391

Onderwerp

Heerlen aangewezen als grensgemeente

Inleiding/aanleiding

Korte tijd geleden is gemeente Heerlen benaderd over de mogelijkheid om een zogenoemde grensgemeente te worden. Deze ambitie willen we graag vervullen. Per 1 juli is Heerlen aangewezen als grensgemeente.

Wat is een grensgemeente?

Bij een grensgemeente kunnen Nederlanders welke woonachtig zijn in het buitenland een paspoort of identiteitskaart aanvragen. Nederland heeft momenteel 12 grensgemeenten (waaronder Schiphol), waar Nederlanders in het buitenland terecht kunnen voor een Nederlands reisdocument.

Momenteel kennen de meeste grensgemeenten erg lange wachttijden. Mede om die reden is gemeente Heerlen benaderd door gemeente Maastricht (grensgemeente) om ook grensgemeente te worden, om zodoende aan de grote vraag te kunnen voldoen. Naar aanleiding van dit verzoek heeft een verkennend gesprek plaatsgevonden met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Gemeente Heerlen is vervolgens door het Ministerie officieel benaderd om als grensgemeente te worden aangewezen.

Noodzaak grensgemeente

In het verleden werden reisdocumenten voor Nederlanders in het buitenland (niet-ingezetenen) afgegeven door consulaire vertegenwoordigingen in het buitenland. Sinds 2009 zijn nieuwe reisdocumenten ingevoerd, waarbij biometrische gegevens zijn opgenomen zoals gezichtsafbeeldingen en vingerafdrukken. Dit heeft gezorgd voor ingrijpende aanpassingen in het werkproces, waardoor 'te kleine' consulaire vertegenwoordigingen hun poorten voor deze frontoffice dienstverlening per 1 januari 2009 hebben moeten sluiten. Zo zijn onder meer de consulaire voorposten in Aken, Luik, Düsseldorf, Frankfurt, Antwerpen en Brussel gesloten. Veel Nederlanders woonachtig in de grensstreek zijn daarom aangewezen op (Nederlandse) grensgemeenten waar zij hun reisdocumenten kunnen aanvragen. Tot 1 juli 2024 waren landelijk een beperkt aantal gemeenten (12) voor deze taak aangewezen. In Limburg zijn dit de gemeentes: Maastricht, Echt-Susteren en Venlo. Door de toegenomen vraag ontstaan wachtrijen (soms langer dan 8 weken) en moeten burgers lang wachten voordat ze terecht kunnen bij een grensgemeente voor de aanvraag van hun reisdocument. Om die reden is gemeente Heerlen in eerste instantie benaderd door gemeente Maastricht of ook wij deze taak zouden willen vervullen. Aansluitend heeft het Ministerie van BZK aan ons gevraagd om als grensgemeente te worden aangewezen. Hier

hebben we positief op gereageerd. Per 1 juli is gemeente Heerlen dan ook aangewezen als grensgemeente en voeren we deze extra taak uit.

Gevolgen voor gemeente Heerlen

Verrijking voor de stad en positieve invloed op horeca en toerismesector

Met de aanwijzing als grensgemeente zetten we Heerlen positief op de kaart. Het zorgt voor een verbetering van het imago en meer bekendheid van gemeente Heerlen bij Nederlanders die in het buitenland wonen. Omdat er meestal twee afspraakmomenten aan de balie plaatsvinden trekken we meer bezoekers / toeristen naar onze stad. Deze bezoekers hebben veelal te maken met een langere reisafstand en zullen er dan ook sneller voor kiezen om een dagje weg te plannen en hopelijk hun tijd spenderen in onze stad.

Alle diensten onder één dak, verbetering eigen dienstverlening en aantrekkelijke werkgever

Bij het uitvoeren van de specifieke taak van grensgemeente heeft de afdeling burgerzaken van de gemeente Heerlen alle dienstverlening onder één dak. We kunnen daarmee de Heerlenaar, maar ook Nederlanders die woonachtig zijn in het buitenland, te allen tijde helpen en hoeven niet meer door te verwijzen naar andere gemeenten. Dit zal een positieve invloed hebben op het imago van onze dienstverlening en uiteraard ook op onze stad.

Afdeling burgerzaken is bij uitstek de plek waar met een gespecialiseerd oog kan worden gekeken naar de identificatie van personen. Van dat oogpunt kan verbreding van het werkveld ook een extra specialisatie en uitdaging zijn in het werk voor medewerkers van burgerzaken. Dit zal weer een extra aantrekkingskracht hebben op de arbeidsmarkt, waarmee we gemeente Heerlen nog beter op de kaart kunnen zetten.

Kosten/budget

Voor de extra kosten als gevolg van de extra taak ontvangen we een kostendekkende vergoeding in de vorm van leges. De dienstverlening gaat dan ook niet ten koste van onze eigen inwoners.

Kernthema:

Dienstverlening

Bijlagen

-

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,

de burgemeester,

drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

drs. R. Wever